

Đugavice Brano,

Sajem vam obelani fešt-dje čaje na
druga Vrblija.

Gjostite na đekarjaj.

Ne znam da li vam, no što sam
pogitao more da konitli!

Paol.

Jano, 19.9.1918g.

Alred čaty:

Uvodna do III knj

209 - 010 - 010

**NEKA SJEĆANJA NA REVOLUCIONARNU I KNJIŽEVNU DJELATNOST
VULIN RADOVANA - DJAKA UČITELJSKE ŠKOLE U BANJOJ LUCI**

Sa Vulinom sa bio dobar drug i prijatelj iako je on bio po rasredima jednu godinu stariji od mene. To prijateljstvo trajalo je od 1937. godine pa sve do aprila 1941. godine. Sa Vulinom sam se počeo družiti na osnovu pripadnosti naprednom omladinskom pokretu na Učiteljskoj školi. To je period vrlo brzog uspona i snažnog organizovanog uticaja KPJ i SKOJA među radničkom i djačkom omladinom Banjaluke. Partija i SKOJ su veoma organizovano i široko koristili legalne forme borbe da svoj uticaj među mladima. Učiteljska škola je bila jedno od mjesta sa vrlo snažnim skoro apsolutnim uticajem Partije i SKOJA, tako da pojedinci (Ljotičevići i frankovci) (nisu imali nikakve mogućnosti ^{da se} ⁿⁱ ^u ^{ma} ^{kome} ^{vidu} ~~da se~~ javno ispolje^u. Djaci Učiteljske škole bili su u tom pogledu homogena sredina i mogli smo sve akcije uspješno provoditi. (Uticaj na sadržinsku orijentaciju literarne družine "Petar Kočić", "Trezvene mladeži, sportskih organizacija, masovan izlazaka na demonstracije povodom skupštinskih izbora, akcije solidarnosti oko obezbjeđenja smještaja i ishrane djaka Crnogoraca koji su došli u Banjaluku poslije rastupaštanja Učiteljske škole na Cetinju?, u masovnom čitanju napredne literature - beletristike kao i marksističke, organizovanje izlata napredne omladine u okolinu Banjaluke na kojima se govorilo o borbi Partije i SKOJA, pjevale revolucionarne pjesme itd.).

U uslovima intelektualne - djačke sredine, kakva je bila Učiteljska škola, literarna družina je bila jedan od vrlo pogodnih oblika uticaja naprednih ideja na mlade - buduće učitelje i njihovo usmjeravanje ka progresivnom i onome ^{što} se zalagala Partija i SKOJ i kada se radilo o samostalnom literarnom stvaralaštvu ili kada je bilo u pitanju popularisanju napredne literature i naprednih pisaca među mladima, kao i u nizu drugih aktivnosti.

sa blagonaklonošću gledao na cjelokupnu aktivnost naše literarne družine. On je od Direkcijske škole bio zadužen da prati njen rad ali nam nije pravio nikakve smetnje. Pod uticajem literarnih družina^u školama formirani su ogranci ili posebne literarne družine sa ličnim sadržajem i omljevima i po internatima - dječjim domovima: "Gajret", "Prosvjeta", "Usdanica", gdje su stanovali djaci iz više raznih škola u jednom od pomenutih internata.

Kod naprednih mladih ljudi - podsticani i usmjeravani od KPJ i SKOJA, postojala je prava glada za naprednom literaturom (Krlježina djela, izdanja "BOLITA", marksistička literatura, kao ~~na primjer~~ ^{na primjer} "Zavrtak društva" od Filipovida Senegal i druga) pa je u tome mjesto i uloga literarnih družina^{i u formi omljeva} bili vrlo korisni i do kraja, bar što se tiče Učiteljske škole, u funkciji politike KPJ i SKOJA. Prema tome u sve druge aktivnosti i mnoštvo oblika uticaja naprednog radničkog pokreta na mlade, Literarna družina "Petar Kočić" na Učiteljskoj školi u Banjaluci imala je zapažen udio.

Sarajevo, 19.9/78.

H. C.
ul. Hasana Brkića 12
Tel. a stam 32-602
" - u kancelariji 38-491

Ahmed Catić
doc Učiteljske škole
i sekretar Literarne
družine "Petar Kočić"
od 1938 do 1941 (4 mjeseci)
godine

MEMORANJUM NA REVOLUCIONARNU I KNJIŽEVNU DJELATNOST
VULIN RADOVANA - DJAKA UČITELJSKE ŠKOLE U BANJA LUCI

Sa Vulinom sam bio dobar drug i prijatelj iako je on *bio* po razredima jednu godinu stariji od mene. To prisnije drugovanje trajalo je od 1937. godine pa sve do aprila 1941. godine. Sa Vulinom sam se počeo družiti na osnovu pripadnosti naprednom omladinskom pokretu na učiteljskoj školi. To je period *urlo* brzog napona i snažnog organizovanog uticaja KPJ i SKOJA među radničkom i djačkom omladinom Banjaluke. Partija i SKOJ su veoma organizovano i široko koristili legalne forme borbe na svoj uticaj među mladima. Učiteljska škola je bila jedno od mjesta sa vrlo snažnim, skoro apsolutnim uticajem Partije i SKOJa, tako da pojedinci (Ljotićevci i Frankovci) nisu imali nikakve mogućnosti niti da se na u knjazi kome vidu javno ispoljavaju. Djaci Učiteljske škole bili su u tom pogledu homogena sredina i mogli smo sve akcije uspješno provoditi. (Uticaj na sadržinsku orijentaciju literarne družine "Petar Kočić", "Trezvene mladeži", sportskih organizacija, masovan izlazak na demonstracije povodom skupštinskih izbora, akcije solidarnosti oko obezbjeđenja smještaja i ishrane djaka Crnogoraca koji su došli u Banjaluku poslije raspuštanja Učiteljske škole na Cetinju, u masovnom čitanju napredne literature - beletristike kao i marksističke, organizovanje izleta napredne omladine u okolini Banjaluke na kojima se govorilo o borbi Partije i SKOJA, pjevale revolucionarne pjesme itd.)

U uslovima intelektualne - djačke sredine, kakva je bila Učiteljska škola, literarna družina je bila jedan od vrlo pogodnih oblika uticaja naprednih ideja na mlade - buduće učitelje i njihovo usmjeravanje ka progresivnom i onome za šta se zalagala Partija i SKOJ i kada se radilo o samostalnom literarnom stvaralaštvu ili kada je bilo u pitanju popularisanje napredne literature i naprednih pisaca među mladima, kao i u nizu drugih aktivnosti.

Radovan je i na ovom poslu, u akcijama literarne družine (čiji je bio predujednik od 1938. do 1940. godine sekretar Ahmet Čatić), unio sav svoj žar mladog i poletnog revolucionara i borca. Skretao je pažnju svojom skromnošću i nenametljivošću, ali i upornošću da istraje na onome što zamisli. Inicijator je osnivanja literarne družine na Učiteljskoj školi njenog sadržinog usmjeravanja, angažovanja i njenom radu svojim proznim i pjesničkim priložima. Podsticao je druge da pišu, da istupaju, da polemiku.

Na sastancima ~~družine~~ pojedinci su čitali svoje radove, recitovali pjesme poznatih naprednih pjesnika, vođene polemike o pojedinim knjigama, informisani o zbivanjima u književnim krugovima u zemlji itd.

Ono o čemu su pisali mlađi, Vulin na prvom mjestu, bilo je sa značajnim socijalnim obilježjem: položaj i suština čovjeka radnika, seljaka koji stonju pod jarmom ^puržoaske eksploatacije. Vulin je mnoge nas podsticao da se javljamo na nagradne konkurse koji raspisuje škola i da pri tome polazimo od naprednih shvatanja pojedinih pitanja. Ja sam 1939. uz sugestiju i pomoć Vulina pisao za konkurs na temu "Ulada Bosna". Osnova mi je bila napredna literatura o tom pokretu i sugestija Vulina. Tema je dobro obrađena, ali je u direkciji Učiteljske škole koverta ~~otvorena~~ sa šifrom otvorena prije vremena i meni je rečeno da zbog naprednog pristupa obradi teme ne mogu konkurisati. Drugi put sam se javio sa temom o zadrugarstvu (anonimni konkurs) i uspio sam iako smo i u toj temi polazili, koliko smo tada znali i umjeli od teza i stavova Partije o selu i zadrugarstvu. Na ovom konkursu sam dobio jednu od nagrada.

Višestruka je bila korist ^{aktivnosti} ~~od literarne~~ družine. To je bio, po mom mišljenju, jedan od vrlo pogodnih oblika idejno-vaspitnog uticaja na mlade putem književnih aktivnosti. To je bio i put propagiranja čitanja napredne literature koja je iako legalno štampana zabranjivana djacima kao i mjesto za raspravljanje o socijalnim problemima društva.

U Učiteljskoj školi u Vanjaluci imali smo, zahvaljujući razumjevanju i podršci profesora srpskohrvatskog jezika Ivančevića dosta napredne literature. Profesor Ivančević je sa blagonaklonošću gledao na cjelotupnu aktivnost naše literarne družine. On je od direkcije škole bio zadužen da prati naš njen rad ali nam nije pravio nikakve smetnje. Pod uticajem literarnih družina u školama, formirani su ogranci ili posebne literarne družine sa sličnim sadržajem i ciljevima i po internatima = djeca škola domovina: "Gajret", "Prosvjeta", "Uzdаница", gdje su stanovili djaci iz više raznih škola u jednom od pomenutih internata.

Pod naprednih mlađih ljudi = podsticanih i usmjeravanih

od LJS i SMOJA, postojala je prava glad za naprednom literaturom (Kerlečina djela, izdanja "Polite", marksistička literatura, "Nasviteh društva" od Filipovića, Senegal i druga) pa je u tome isto i uloga literarnih društava i u tom pogledu, bili su vrlo korisni i do kraja, bar što se tiče Učiteljske škole u funkciji politike LJS i SMOJA. Prema tome, uz sve druge aktivnosti i noštvo oblika uticaja naprednog radničkog pokreta na mlade, literarna druština "Petar Kočić" na Učiteljskoj školi u Banjaluci, igrala je zapažen ulog.

Sarajevo, 19.9.1978.

Ahmet Ćatić

djelo Učiteljske škole i sekretar literarne družine "Petar Kočić" od 1935 do 1941 (april) godine

1.6.8.

ul. Masana Vikića 12
Tel. u stanu 32-602
u kancelariji 32-121

Tekst prepisa pravili:

Mirna Kalabro

De Giesunij

Tačnost prepisa ovjerava

D I P L O M A
Arhiva Jossanske Krejane
[Signature]
Milan Vlais vljević